

Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry (STOD)

www.teme.fi/stod

Toimintasuunnitelma vuodelle 2022

YLEISTÄ

Vuosi 2022 on Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry:n (STOD) 54. toimintavuosi. STODin tehtävä valtakunnallisena ammatti- ja kulttuurijärjestönä on valvoa jäsenistönsä etuja ja toimia maan teatteritaiteen ja kulttuuripolitiikan kehittämiseksi.

STODin tavoitteiden keskiössä ovat jäsenten ammatillisen ja taiteellisen toiminnan resurssien sekä toimeentulon turvaaminen. Välineitä tavoitteiden toteuttamiselle ovat teatteritaiteen sekä teatterikentän rakenteiden ja rahoituksen puolustaminen. Teatteritaiteen laatu ja monipuolisuus ovat tärkeitä arvoja. STOD käy julkista keskustelua teatteritaiteen tarpeesta ja merkityksestä ihmisille ja yhteiskunnalle. Ammattilaisten arvostuksen ja heidän työllisyyden lisääminen ovat STODin kärkitavoitteita.

STOD kehittää keskustelu- ja toimintayhteyksiä freelance-taiteilijoiden, vapaiden teatteriryhmien ja vakiintuneiden teattereiden kesken. Yhtenä keinona on STODin järjestämät jäsentapaamiset. STOD pyrkii edistämään teattereiden henkilöstöryhmien keskinäistä vuoropuhelua.

STOD pyrkii lisäämään teatterikentän rahoitusta. Sitä seurataan aktiivisesti ja kiinnitetään huomiota teattereiden toimintamahdollisuuksien turvaamiseen.

Tavoitteidensa toteuttamiseksi STOD toimii yhteistyössä alan keskeisten järjestöjen ja toimijoiden kanssa. STOD pyrkii Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton jäsenenä aktivoimaan Temeä ja sen jäsenjärjestöjä keskinäiseen yhteistoimintaan.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

1. Teatteriohjaajien ja dramaturgien edunvalvonta

STOD ajaa Teatterialan työehtosopimukseen kirjauksia vierailevan dramaturgin työehdoista. STOD pyrkii saamaan Vierailevan dramaturgin työehtosopimuksen piiriin.

Vakinaisten ja vierailevien ohjaajien ja dramaturgien työt ammattiteattereissa ovat dramaattisesti vähentyneet. STODin 381:stä jäsenestä opiskelijoita on 19 ja eläkeläisiä 117 (huhtikuussa 2022). Jäsenistä noin 30 työskentelee kiinnitettynä VOS-teatterissa. Muut ovat freelancereita, jotka vierailevat ja työskentelevät määräaikaisissa työsuhteissa.

STOD pyrkii vaikuttamaan vierailevien ohjaajien ja dramaturgien käyttöön ammattiteattereissa. Lisäksi tuetaan teattereiden vakituisten dramaturgien ja ohjaajien asemaa. Olemassa olevat vakanssit tulee säilyttää ja uusia vakituksia vakansseja lisätä. Tämä kehitys on myös teatteritaiteen etu, sillä ohjelmistoja on hyvä rakentaa ammattiohjaajan ja -dramaturgin kanssa.

STOD pyrkii edistämään sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista alan työmarkkinoilla ja palkoissa. Tätä vaikuttamistyötä STOD tekee mm. julkaisemalla ohjaajatilastoja, joissa STOD seuraa sitä, ketkä suomalaisissa VOS-teattereissa ohjaavat: ovatko he koulutettuja ammattiohjaajia sekä

ohjaajien sukupuolta. Tilastojen valossa näyttää mm. siltä, että naiset ohjaavat pienillä näyttämöillä ja heitä on joissakin teattereissa huolestuttava vähemmistö. Miehet ohjaavat isoille näyttämöille.

2. Kulttuuripolitiikka

STOD vaikuttaa teatteri- ja kulttuuripolitiikkaan yhteistyössä Temen ja sen jäsenjärjestöjen ja muiden alan keskeisten toimijoiden kanssa. Tulevana toimikautena STOD pyrkii vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoon ja huolehtimaan kulttuurikentän rahoituksesta. Kautena 2022 polttopisteessä ovat etenkin tulevat eduskuntavaalit ja puolueiden oma kulttuuripolitiikka.

Keskustelua monitaiteellisuuden ja kulttuuripoliittisten rakenteiden yhteensopivuudesta, tekemisen tapojen muuttumisesta, laitosten ja vapaan kentän yhteistyöstä sekä yleisötyöstä, jatketaan.

Alan toimintaedellytysten parantamiseksi pyritään yhteistyöhön seuraavien keskeisten toimijoiden kanssa:

1. Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry ja sen jäsenjärjestöt
2. Suomen Näyttelijäliitto
3. Teatterin Tiedotuskeskus
4. Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto
5. Kopiosto
6. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu
7. Helsingin yliopiston teatteritieteen oppiaine
8. Aalto-yliopisto
9. Kustannus Oy Teatteri (Teatteri- Tanssi- ja Sirkuslehti)
10. Teatterikeskus
11. Pohjoismainen ohjaajaneuvosto, NSIR
12. CEFISTO Centralförbundet för Finlands Svenska Teaterorganisationer r.f
13. Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat
14. Suomen Teatterijohtajaliitto
15. Ammattikorkeakoulut / Ammattikorkeakoulujen yhteistyöelin ARENE
16. Assitej
17. Näyttelijätyön laitos, Näty Tampere
18. Tutkivan teatterityön keskus
19. Opetus- ja kulttuuriministeriö
20. Taiteen edistämiskeskus
21. Teksti-yhteisö
22. ITI
23. TTU
24. Arkadia-seura

3. Koulutuspolitiikka

Ammattitaitoa kehittävää koulutustoimintaa järjestetään ammattiryhmäkohtaisesti yhteistyössä Temen muiden jäsenjärjestöjen kanssa. STODilla on myös omaa koulutustoimintaa resurssiensa puitteissa.

Pyritään vaikuttamaan täydennyskoulutuksen kehittämiseen alan ammattiteissa toimivien tarpeita vastaavaksi ja saavutettavaksi. Erityisesti freelance-taiteilijoiden täydennys- ja jatkokoulutusmahdollisuuksia tulee parantaa sekä saada koulutuksen hinta vastaamaan taiteilijoiden tulotasoa.

STOD painottaa teatterinjohtajakoulutuksen välttämättömyyttä. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun johtajakoulutukselle pyritään saamaan jatkoa ja pysyvä asema. STOD pyrkii tiivistämään yhteistyötä ohjaaja - ja dramaturgien koulutusohjelman kanssa.

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa käydään informoimassa opiskelijoita STODin toiminnasta ja työelämän perusteista. STOD tapaa vastavalmistuneita ohjaajia ja dramaturgeja heidän opintojensa päättyessä, jotta he järjestäytyisivät.

4. Kansainvälinen yhteistyö

STODin jäsenet ovat Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:n kautta jäsenenä maailmanlaajuisessa teatteri- ja av-alan työntekijäjärjestössä UNI:ssa (Union Network International). STOD seuraa tätä kautta kansainvälistä kehitystä sopimuksissa, lainsäädännössä sekä tekijänoikeuskysymyksissä.

Pohjoismainen yhteistyö on STODille tärkeää. Pohjoismaisten ammattiliittojen toimintalinjojen tunteminen ja näiden maiden akuuttien ilmiöiden peilaaminen omiamme vasten antavat virikkeitä järjestön työlle. Pohjoismaisia yhteistyösuhteita hoidetaan pääasiassa Nordisk Sceninstruktörrådetin (NSIR) kautta. Tapaaminen järjestetään vuonna 2022 Tanskassa. STOD:n edustajana NSIR:ssa toimii muiden maiden tapaan puheenjohtaja.

Viron Teatteriohjaajien Liiton kanssa solmitun 2-vuotisen kulttuurivaihtosopimuksen edellyttämää yhteistyötä jatketaan. Viron ohjaajaliitto kutsutaan myös NSIR-tapaamisiin.

5. Viestintä

STOD hoitaa tiedotusta Temen sähköisen viikkokirjeen Temeläisen kautta. STOD lähettää jäsenilleen myös omia jäsenkirjeitä ja kutsuja.

Järjestön kotisivuja ylläpidetään ja kehitetään samansuuntaiseksi muiden Temen jäsenjärjestöjen kanssa. Kotisivuilla pyritään myös tiedottamaan tapahtumista. Facebookissa STODilla on yksityinen Facebook-ryhmä jäsenille, johon kuuluu 199 jäsentä. Julkinen Facebook-sivu tiedottamista varten poistettiin käytöstä tarkoituksettomana alkukeväästä 2022. STOD:lla on myös Instagram- profiili.

6. Jäsentoiminta

STOD järjestää jäsenistölle tapaamisia, työpajoja ja seminaareja.

Suosittu teatterikäynnit jatkuvat myös tulevana toimintavuonna. Jäsenten kanssa käydään sisällöllistä keskustelua teatteriesitysten ohessa järjestetyissä jäsentapaamisissa.

7. Tilastointi

STOD jatkaa tilastointia vuonna 2022. Tilastoinnilla selvitetään, ketkä Suomessa ohjaavat ja minne.

Huhtikuussa 2022 Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgi ry:n hallitus